

Sirküler Tarihi : 11.07.2006
Sirküler No : 2006/071

GVK’NUN GEÇİCİ 67 NCİ MADDESİNDE BAZI DEĞİŞİKLİKLER YAPAN 5527 SAYILI KANUN DÜZENLEMELERİ

Basında, GVK’nun Geçici 67 nci maddesine göre uygulanan bazı stopajları sadece dar mükellefler için sıfıra indirdiğinden “*kapitülasyon*” olarak yorumlanan 5527 sayılı Kanun, Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. (R.G. 7.7.2006 – 26221)

Söz konusu Kanun malum olduğu üzere, son zamanlardaki yüksek kur artışları nedeniyle çıkarılmak zorunda kalınmıştır.

5527 sayılı Kanun metni ve GVK’nun Geçici 67 nci maddesinin bu Kanunla değişik hali Sirkülerimiz ekinde yer almaktadır.

Bu Kanun ile yapılan değişiklikler aşağıdaki gibidir :

1. Menkul Kıymet ve Diğer Sermaye Piyasası Araçlarının Alım-Satımında ve Faizlerinde Uygulanan %15’lik Stopaj, Dar Mükellef Gerçek Kişi ve Kurumlar İçin Sıfıra İndirilmiştir.

Bilindiği gibi, GVK’nun Geçici 67 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası, bankalar ve aracı kurumlar aracılığıyla alınıp satılan menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının, alış-satış kazançları ile, bunların elde tutulması nedeniyle elde edilen kazançlar üzerinden, banka ve aracı kurumlarca üçer aylık dönemler itibariyle %15 oranında stopaj yapılmasına amirdir.

Bu düzenleme uyarınca banka ve aracı kurumlar tarafından yapılması gereken stopajlar en çok görüldüğü şekliyle aşağıdaki işlem ve kazançlar üzerinden gerçekleşmektedir ;

- Banka ve aracı kuruluşlar aracılığıyla alınıp satılan halka açık şirketlerin hisse senetlerinin alım-satımından sağlanan kazançlar,
- Banka ve aracı kuruluşlar aracılığıyla alınıp satılan hazine bonosu, devlet tahvili, alım-satımından sağlanan kazançlar (Eurobondlar hariç)
- Banka ve aracı kuruluşlar aracılığıyla alınan hazine bonoları ve devlet tahvillerinin itfası halinde sağlanan kazançlar
- Banka ve aracı kuruluşlar, aracılığıyla tahsil edilen hazine bonoları ve devlet tahvillerinin dönemsel getirileri (faiz gelirleri)

İşte pratikte en çok karşılaşıldığı şekliyle bu tür kazançlar üzerinden, banka ve aracı kurumlar tarafından üçer aylık dönemler itibariyle %15 oranında yapılan bu stopaj, Kanun’un yayım tarihi olan 7.7.2006’dan itibaren dar mükellef gerçek kişi ve kurumlar için %0 olarak uygulanacaktır.

Dar mükellef kişi ve kurumlara, banka ve aracı kurum aracılığıyla olmaksızın doğrudan yapılan hazine ve devlet tahvili (Eurobondlar hariç) faiz ödemeleri ile bunların itfası aşamasında ödenen tutarlar üzerinden yapılan %15’lik stopajda ve yine bunlara yapılan mevduat faizi ve repo ödemeleri ile islami bankacılık kar payı ödemelerinde yapılan %15’lik stopajda herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

2. Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıklarının (MKYO) Hisse Senetlerinin Alım-Satımı Dolayısıyla Elde Edilen Kazançlar da Stopaja Tabi Hale Gelmiştir :

Maddenin (1) numaralı fıkrasının 6 ncı paragrafında değişiklik yapılmak suretiyle, daha önce stopaja tabi olmayan MKYO hisse senetleri alım-satım kazançları, 1 Ekim 2006 tarihinden itibaren %15 stopaja tabi hale gelmiştir. Buna göre 1 Ekim 2006 tarihinden sonra yapılacak MKYO hisse senedi alım-satım işlemlerinde, %15 stopaj söz konusudur. Bununla birlikte bu hisse senetlerinin İMKB’de işlem görmesi ve 1 yıldan fazla süreyle elde tutulması halinde, alım-satım kazancından stopaj yapılmayacaktır.

3. Menkul Kıymet Yatırım Fonlarına (MKYF) Ait Katılma Belgelerinin İlgili Olduğu Fona İadesi de Stopajlı Hale Gelmiştir :

Maddenin (1) numaralı fıkrasının 6 ncı paragrafında değişiklik yapılmak suretiyle, daha önce borsa yatırım fonları hariç diğer MKYF’lerinin katılma belgelerinin ilgili olduğu fona iadesi stopaj dışında iken, bu işlem de 1 Ekim 2006 tarihinden itibaren %15 stopajlı hale getirilmiştir.

Buna göre, 1 Ekim 2006 tarihine kadar geçerli eski düzenlemeye göre sadece borsa yatırım fonlarının katılma belgelerinin ilgili olduğu fona iadesinde %15 stopaj yapılırken ve bunun dışındaki MKYF’nin katılma belgelerinin ilgili olduğu fona iadesinde stopaj yapılmazken, 1 Ekim 2006 tarihinden itibaren tüm MKYF’nin katılma belgelerinin ilgili olduğu fona iadesinde %15 stopaj yapılacaktır.

4. Borsa Yatırım Fonlarına Ait Katılma Belgelerinin Bir Yıldan Fazla Elde Tutulması Halinde, Bunların Elden Çıkarılmasından Sağlanan Kazançlarda Stopaj Uygulanmayacaktır :

Yine maddenin (1) numaralı fıkrasının 6 ncı paragrafında yapılan bir değişiklikle, sürekli olarak fon portföyünün en az %51’i İMKB’de işlem gören hisse senetlerinden oluşan yatırım fonlarının katılma belgelerinin 1 yıldan fazla süreyle elde tutulması halinde bunların elden çıkarılması veya ilgili olduğu fona iade edilmesi stopajsız hale gelmiştir. Bu düzenleme de yine 1 Ekim 2006 tarihinden itibaren uygulanacaktır. Borsa yatırım fonlarının katılma belgeleri, 1 yıldan uzun elde tutulsa bile bunların elden çıkarılması veya ilgili olduğu fona iadesinde, 1 Ekim 2006 tarihine kadar %15 stopaj uygulanmaya devam edilecektir.

5. Dar Mükellef Gerçek Kişi ve Kurumlar, Eurobondların Elden Çıkarılmasından Elde Ettikleri Kazançlar İçin Özel ve Münferit Beyanname Vermeyeceklerdir :

Bilindiği gibi, dar mükellef gelir vergisi mükellefleri GVK’nun 101, dar mükellef kurumlar vergisi mükellefleri ise KVK’nun 26 ncı maddesi uyarınca, arızî olarak yaptıkları menkul kıymet satışından sağladıkları kazançlar için münferit veya özel beyanname vermek zorundadırlar.

GVK’nun Geçici 67nci maddesinde ve KVK’nun Geçici 1 inci maddesinde sadece Geçici 67 nci maddeye göre tevkifata tabi tutulan menkul kıymet alım-satım kazançları yıllık, münferit ve özel beyannamenin kapsamı dışında bırakıldığından, dar mükellef gerçek kişi ve kurumlar Eurobondların alım-satımı dolayısıyla elde ettikleri kazançlar için yıllık, özel ve münferit beyanname vermek zorunda kalıyordu.

Kanunun 1 nci maddesinin (c) bendi ile yapılan düzenleme ile, dar mükellef gerçek kişi ve kurumların, tevkifata tabi olsun olmasın Eurobondların alım-satımından elde ettikleri kazançlar için özel ve münferit beyanname verme zorunlulukları kaldırılmıştır.

Yıllık beyannamelerin düzenleme harici bırakılmasından, Eurobond alım-satımını sadece arızı olarak yapanların beyanname verme mecburiyeti ortadan kaldırıldığı halde, bu işi devamlı olarak yapanların yani ticari mahiyet arzedenlerin, bu kazançları için yıllık beyanname vermek zorunda kalacakları anlaşılmaktadır.

Eurobondların faiz gelirleri ise özel ve münferit beyanname konusu olmayıp, bunlar yıllık beyanname konusuna girmektedir. Bununla birlikte Eurobondların faizleri, GVK'nun Geçici 67 nci maddesine göre stopaja tabi olmayıp, GVK'nun 94 ve KVK'nun 30 ncu maddelerine göre %0 oranında stopaja tabidir ve bunların beyanı, dar mükellef gerçek kişiler için söz konusu olmayıp (GVK 86/2), dar mükellef kurumlar için ihtiyari, diğer gelirleri dolayısıyla yıllık beyanname vermek zorunda olan dar mükellef kurumlar için se zorunludur. (KVK Md.30)

6. Menkul Kıymetler Yatırım Fonlarının, Kurumlar Vergisinden İstisna Kazançları İçin Fon Bünyesinde Yaptıkları Stopaja, Borsa Yatırım Fonları İle Konut Finansman Fonları ve Varlık Finansman Fonları da Dahil Edilmiştir :

GVK'nun Geçici 67 nci maddesinin (8) numaralı fıkrasına göre daha önce kurumlar vergisinden istisna kazançları üzerinden fon bünyesinde yapılacak stopajdan istisna tutulan borsa yatırım fonları da, 1 Ekim 2006 tarihinden sonra %15 oranındaki bu stopaja tabi hale gelmişlerdir. Bu değişiklik ile henüz uygulaması bulunmayan konut finansman fonları ile varlık finansman fonları da kapsama alınarak tüm menkul kıymet yatırım fon ve ortaklıkları, GVK'nun Geçici 67 nci maddesi kapsamındaki bu %15'lik stopaja tabi hale gelmişlerdir.

Bu suretle borsa yatırım fonları dahil tüm MKYF'ları, hem istisna kazançları üzerinden %15 stopaj yaparlarken, hem de Sirkülerimizin 3 no.lu bölümünde belirtildiği üzere fona ait katılma belgesinin fona iadesinde alış-satış bedel farkı üzerinden %15 stopaj yapacaklardır. Oysa daha önceki yapı, ya fon bünyesinde stopaj ya da katılma belgesinin fona iadesinde stopajdı. Yani ikisi bir arada yapılmıyordu.

Bununla birlikte, Bakanlar Kurulu'nun bu Kanun'dan aldığı yetkiyle, yatırım fonlarının bünyelerinde yapacakları bu stopajın oranını %0'a indirmek suretiyle stopajı, katılma belgesinin fona iadesi aşamasına bırakması beklenmektedir.

7. Tam ve Dar Mükellef Kurumların Kendi Aralarında Yaptıkları Vadeli İşlemlerdeki Stopaj İstisnasındaki 2006 Yılı Sınırlaması Kaldırılmış İstisna Süresiz Hale Getirilmiştir :

GVK'nun Geçici 67 nci maddesinin 14 numaralı bendinde, vadeli işlemler prensip itibariyle stopaja tabi olmakla beraber, vadeli işlemler ve opsiyon borsalarındaki işlemler için stopaj oranının 2006 yılında sıfır olarak uygulanacağı, tam ve dar mükellef kurumların (Türkiye'de işyeri veya daimi temsilcisi aracılığıyla faaliyette bulunmayanlar hariç) ise 2006 yılında kendi aralarında yaptıkları vadeli işlemler ve opsiyon sözleşmelerinden kaynaklanan kazançlar için bu madde hükmünün uygulanmayacağı yani bunların 2006 yılında stopaja tabi tutulmayacağı belirtilmekteydi.

5527 sayılı Kanun'la, bu sınırlamalardan ikincisi yani tam ve dar mükellef kurumların kendi aralarında yaptıkları vadeli işlemler ile opsiyon sözleşmelerinden kaynaklanan kazançlardaki stopajı önleyen 2006 yılı sınırlaması kaldırılmıştır. Buna göre bu işlemler süresiz olarak stopaj dışında kalacaktır. Ancak vadeli işlem ve opsiyon borsalarındaki istisna sınırlaması devam ettirilmekte, yani 2007 ve sonrasında bu işlemlerden %15 oranında stopaj alınması öngörülmektedir.

8. Bakanlar Kurulu'na, GVK'nun Geçici 67 nci Maddesiyle İlgili Stopajı Belirleme Konusunda Yetki Verilmiştir :

Maddenin bu Kanun'la yapılan değişiklikten önceki halinde, Bakanlar Kurulu'na oran belirleme konusunda herhangi bir yetki tanınmamışken, bu Kanunla yayımı tarihinden itibaren stopaj oranını belirleme konusunda yetki verilmiştir. Buna göre Bakanlar Kurulu, bu maddede yer alan oranları, her bir kazanç ve irat türü ile bunları elde edenler itibariyle, yatırım fonlarının katılma belgelerinin fona iade edilmesinden elde edilen kazançlar için fonun portföy yapısına göre ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye veya %15'e kadar artırmaya yetkilidir.

Saygılarımızla.

“GEÇİCİ MADDE 67. - 1) Bankalar ve aracı kurumlar takvim yılının üçer aylık dönemleri itibarıyla;

- a) Alım satımına aracılık ettikleri menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarının alış ve satış bedelleri arasındaki fark,
- b) Alımına aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının itfası halinde alış bedeli ile itfa bedeli arasındaki fark,
- c) Menkul kıymetlerin veya diğer sermaye piyasası araçlarının tahsiline aracılık ettikleri dönemsel getirileri (herhangi bir menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracına bağlı olmayan),
- d) Aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının ödünç işlemlerinden sağlanan gelirler,

Üzerinden % 15 oranında vergi tevkifatı yaparlar. Dar mükellef gerçek kişi ve kurumlar için bu oran %0 olarak uygulanır.

Aynı menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracından değişik tarihlerde alımlar yapıldıktan sonra bunların bir kısmının elden çıkarılması halinde, ilk giren ilk çıkar yöntemi kullanılmak suretiyle, tevkifat matrahının tespitinde dikkate alınacak alış bedeli belirlenir. Bir menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracının alımından önce elden çıkarılması halinde, elden çıkarılma tarihinden sonra yapılan ilk alım işlemi esas alınarak üzerinden tevkifat yapılacak tutar tespit edilir. Aynı gün içerisindeki işlemlerde ağırlıklı ortalama yöntemi kullanılabilir. Alış ve satış işlemleri dolayısıyla ödenen komisyonlar ile Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi tevkifat matrahının tespitinde dikkate alınır.

Üç aylık dönem içerisinde aynı türden menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracı ile ilgili olarak birden fazla alım satım işlemi yapılması halinde tevkifatın gerçekleştirilmesinde bu işlemler tek bir işlem olarak dikkate alınır. Aynı türden menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracı alım satımından doğan zararlar takvim yılı aşılmamak kaydıyla izleyen dönemlerin tevkifat matrahından mahsup edilir. Dövize, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracının alış ve satış bedeli olarak işlem tarihindeki Yeni Türk Lirası karşılıkları esas alınarak tevkifat matrahı tespit edilir. Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracının yabancı bir para cinsinden ihraç edilmiş olması halinde ise tevkifat matrahının tespitinde kur farkı dikkate alınmaz.

Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracı sahibinin, bu kıymetleri başka bir banka veya aracı kuruma aktarması halinde, söz konusu menkul kıymetlerin alış bedeli ve alış tarihi aktarma yapılan kuruma bildirilir. Aktarmanın başka bir kişi veya kurum adına yapılması halinde, alış bedeli ve alış tarihinin ilgili banka veya aracı kuruma bildirilmesinin yanı sıra işlem Maliye Bakanlığına da bildirilir. Bu bildirimler, başka bir kişi veya kurum adına naklin aynı banka veya aracı kurumun bünyesinde gerçekleştirilmesi veya kıymetin sahibi tarafından fiziken teslim alınması halinde de yapılır.

Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracının fiziken bir banka veya aracı kuruma teslim edilmesi halinde alış bedeli olarak, tevsik edilmesi kaydıyla, kıymet sahibinin beyanı esas alınır ve yapılan işlem Maliye Bakanlığına bildirilir.

Hazine tarafından yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetlerin alım-satımı, itfası sırasında elde edilen getirileri ile bunların dönemsel getirilerinin tahsilinde, tam mükellef kurumlara ait olup, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören ve bir yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetleri ile sürekli olarak portföyünün en az %51'i İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören hisse senetlerinden oluşan yatırım fonlarının bir yıldan fazla süreyle elde tutulan katılma belgelerinin elden çıkarılmasında ve hisse senetleri kar paylarının hisse sahipleri adına tahsilinde bu fıkra hükümleri uygulanmaz. Tam mükellef kurumlara ait olup, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören ve bir yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetlerinin elden çıkarılmasından elde edilen gelirler için, Gelir Vergisi Kanunu'nun Mükerrer 80 inci madde hükümleri uygulanmaz.

Bu fıkra kapsamında yapılan tevkifat tutarları, verilecek muhtasar beyannameye dahil edilmez. Banka ve aracı kurumlar, tevkif ettikleri vergileri şekli ve muhteviyatı Maliye Bakanlığınca belirlenecek bir beyanname ile tevkifat dönemini izleyen ayın yirminci günü akşamına kadar bağlı oldukları vergi dairesine beyan eder ve yirmialtıncı günü akşamına kadar öderler.

Bu maddenin uygulaması bakımından banka veya aracı kurumlar (işleme taraf olanlar) kendilerinde bulunan veya ulaştırılan bilgi ve belgeler kapsamında tarhiyattan sorumlu tutulurlar. Bilgilerin eksik veya yanlış olması nedeniyle eksik beyan edilen kısım için bildirim yapan adına gerekli tarhiyat yapılır.

- 2) *Bu Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratlarından (Hazine tarafından yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilenler hariç), ödemeyi yapanlarca, banka veya aracı kurumlara veya bunlar aracılığıyla diğer gerçek ve tüzel kişilere ödenenler hariç, % 15 oranında vergi tevkifatı yapılır. Bankalara veya aracı kurumlara alış bedeli tevsik edilmeksizin teslim edilmiş olan menkul kıymetlerin gelirlerinin ödenmesinde ise ödeme banka veya aracı kurumlar aracılığıyla yapılırsa dahi tevkifat yapılır. Menkul kıymetin bir banka veya aracı kurum aracılığıyla alınmış olması halinde tevkifatta, bu işlemdeki itfa bedeli ile alış bedeli arasındaki fark esas alınır. Bu iratlar üzerinden 94 üncü madde veya Kurumlar Vergisi Kanununun 24 üncü maddesi kapsamında ayrıca tevkifat yapılmaz.*
- 3) *Bankalar ile aracı kurumlar, bir menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracını (hisse senetleri ile (1) numaralı fıkranın altıncı paragrafında belirtilen menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçları hariç) (1) numaralı fıkra kapsamında tevkifata tâbi tutulmaksızın almaları halinde, kendilerine satış yapanlar adına satış bedeli ile alış bedeli arasındaki fark üzerinden % 15 oranında tevkifat yaparlar. Menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracının daha önce bir banka veya aracı kurumdaki alınmamış olması halinde, tevkifatın yapılmasında alış bedeli yerine ihraç bedeli esas alınır. Tevkif edilen vergiler (1) numaralı fıkra kapsamında verilecek beyannameye dahil edilmek suretiyle beyan edilir ve ödenir.*
- 4) *Bankalar arası mevduat ile aracı kurumların borsa para piyasasında değerlendirdikleri kendilerine ait paralarına yürütülen faizler hariç olmak üzere, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (7), (12) ve (14) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratlarından ödemeyi yapanlarca %15 oranında vergi tevkifatı yapılır. Bu fıkra kapsamında yapılan tevkifat tutarları 98 inci ve 119 uncu maddelerde belirtilen sürelerde beyan edilir ve ödenir. Bu iratlar üzerinden 94 üncü madde veya Kurumlar Vergisi Kanununun 24 üncü maddesi kapsamında ayrıca tevkifat yapılmaz.*
- 5) *Gelir sahibinin gerçek veya tüzel kişi ya da dar veya tam mükellef olması, vergi mükellefiyeti bulunup bulunmaması, vergiden muaf olup olmaması ve elde edilen kazancın vergiden istisna olup olmaması (1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkra hükümleri uyarınca yapılacak tevkifatı etkilemez. Şu kadar ki, Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan borsa yatırım fonları ve emeklilik yatırım fonlarının elde ettikleri kazançlar üzerinden (1) ve (4) numaralı fıkralar uyarınca tevkifat yapılmaz.*
- 6) *Bu maddenin (1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarında belirtilen tevkifat oranlarını yabancı para cinsinde ihraç edilen menkul kıymetlerden sağlanan getiriler ile döviz cinsinden açılmış hesaplardan elde edilen faiz gelirleri için beş puana kadar artırmaya veya kanunî oranına kadar indirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.*
- 7) *(1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkra hükümleri uyarınca tevkifata tâbi tutulan kazançlar için gerçek kişilerce yıllık veya münferit beyanname verilmez. Diğer gelirler dolayısıyla verilecek yıllık beyannameye bu gelirler dahil edilmez. Söz konusu fıkra hükümleri uyarınca tevkifata tabi tutulsun tutulmasın dar mükellef gerçek kişi ve kurumlarca Hazine tarafından yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetlerden sağlanan kazanç ve iratlar için münferit veya özel beyanname verilmez. Ticarî faaliyet kapsamında elde edilen gelirler ticarî kazanç hükümleri çerçevesinde kazancın tespitinde dikkate alınır ve tevkif suretiyle ödenmiş olan vergiler, 94 üncü madde kapsamında tevkif edilen vergilerin tâbi olduğu hükümler çerçevesinde tevkifata tâbi kazançların beyan edildiği beyannamelerde hesaplanan vergiden mahsup edilir. Şu kadar ki, (2) ve (3) numaralı fıkralar kapsamında tevkif suretiyle ödenen verginin, işlemde doğan kazancın tâbi olduğu tevkifat oranı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı aşan kısmı yıllık beyannameye hesaplanan vergiden mahsup edilmez.*
- 8) *Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları (borsa yatırım fonları ile konut finansman fonları ve varlık finansman fonları dahil) ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının Kurumlar Vergisinden istisna edilmiş olan portföy kazançları, dağıtılsın veya dağıtılmasın % 15 oranında vergi tevkifatına tâbi tutulur. Bu kazançlar üzerinden 94 üncü madde uyarınca ayrıca tevkifat yapılmaz. Bu fon veya ortaklıklarının katılma belgelerinin ilgili fona iadesinden elde edilen gelirler ile hisse senetlerinin alım satımından elde edilen kazançlar için*

yıllık beyanname verilmez. Diğer gelirler nedeniyle beyanname verilmesi halinde de bu gelirler beyannameye dahil edilmez. Ticarî işletmeye dahil olan bu nitelikteki gelirler, bu fıkra kapsamı dışındadır.

- 9) Bu maddenin yürürlük tarihinden önce ihraç edilmiş olan her nevi tahvil ve Hazine bonoları ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerin elde tutulması veya elden çıkarılması suretiyle sağlanan gelirlerin vergilendirilmesinde (...) bu madde hükümleri uygulanmaz. Bu gelirlerin vergilendirilmesinde, 31.12.2005 tarihi itibarıyla geçerli olan hükümler uygulanır.
- 10) Bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce iktisap edilmiş olan menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından veya elde tutulma sürecinde elde edilen gelirler (...) için bu madde hükümleri uygulanmaz. Bu gelirlerin vergilendirilmesinde 31.12.2005 tarihi itibarıyla geçerli olan hükümler uygulanır.
- 11) Dar mükellefler de dahil olmak üzere, bu madde kapsamında tevkifata tabi tutulan ve yıllık veya münferit beyanname ile beyan edilmeyeceği belirtilen menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından doğan kazançları için takvim yılı itibarıyla yıllık beyanname verilebilir. Beyan edilen gelirden, aynı türden menkul kıymetler için yıl içinde oluşan zararların tamamı mahsup edilebilir. Beyan edilen gelir üzerinden %15 oranında vergi hesaplanır. Hesaplanan vergiden yıl içinde tevkif edilen vergiler mahsup edilir, mahsup edilemeyen tutar genel hükümler çerçevesinde red ve iade edilir. Şu kadar ki, mahsup edilemeyen zararlar izleyen takvim yıllarına devredilemez.
- 12) Bu maddede geçen, "banka" kavramı 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanunu kapsamında Türkiye'de faaliyette bulunan bankalar ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını, "aracı kurum" kavramı ise 28.7.1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında Türkiye'de faaliyette bulunan aracı kurumları ifade eder.
- 13) Bu maddede geçen menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracı ifadesi, özel bir belirleme yapılmadığı sürece Türkiye'de ihraç edilmiş ve Sermaye Piyasası Kurulunca kayda alınmış ve/veya Türkiye'de kurulu menkul kıymet ve vadeli işlem ve opsiyon borsalarında işlem gören menkul kıymetler veya diğer sermaye piyasası araçları ile kayda alınmamış olsa veya menkul kıymet ve vadeli işlem borsalarında işlem görmese dahi Hazinece veya diğer kamu tüzel kişilerin ihraç edilecek her türlü menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracını ifade eder.

Bankaların ve aracı kurumların taraf olduğu veya bunlar aracılığıyla yapılan; belirli bir vadede, önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte, ekonomik veya finansal göstergelere dayalı olarak düzenlenenler de dahil olmak üzere, para veya sermaye piyasası aracını, malı, kıymetli madeni ve döviz alma, satma, değiştirme hak ve/veya yükümlülüğünü veren vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri bu madde uygulamasında diğer sermaye piyasası aracı addolunur.
- 14) Türkiye'de kurulu vadeli işlem ve opsiyon borsalarında 2006 yılında yapılan işlemlerden elde edilen kazançlar için (1) numaralı fıkra belirtilen tevkifat oranı sıfır olarak uygulanır. Tam ve dar mükellef kurumların (Türkiye'de işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla faaliyette bulunmayanlar hariç) aralarında yaptıkları vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden doğan kazançları bakımından bu madde hükümleri uygulanmaz. Şu kadar ki, banka ve benzeri finans kurumları için Türkiye'de işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla faaliyette bulunma şartı aranmaz.
- 15) Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin 5281 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılmadan önceki (2) numaralı fıkrasında, Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan yatırım fonu olarak addolunmuş dar mükellefiyete tabi yatırım fonlarının vergilendirilmeye ilişkin 31.12.2005 tarihindeki bu statüleri;
 - a) 31.12.2005 tarihinden önce ihraç edilen menkul kıymetlerle (hisse senetleri hariç) sınırlı olmak üzere bu menkul kıymetlerin tamamı itfa edilinceye kadar,
 - b) 31.12.2005 tarihinde portföylerinde bulunan hisse senetleri için ise bu menkul kıymetlerin bu tarihten sonra portföyden ilk çıkış tarihine kadar,

Devam eder.

- 16) *Bu madde kapsamına girmeyen ve 1.1 2006 tarihinden önce iktisap edilmiş olan menkul kıymetlerin elden çıkarılmasından sağlanan gelirlerin vergilendirilmesinde 31.12.2005 tarihi itibarıyla geçerli olan hükümler uygulanır.*
- 17) *Bakanlar Kurulu bu maddede yer alan oranları her bir kazanç ve irat türü ile bunları elde edenler itibarıyla, yatırım fonlarının katılma belgelerinin fona iade edilmesinden elde edilen kazançlar için fonun portföy yapısına göre, ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye veya %15'e kadar artırmaya yetkilidir.*
- 18) *Bu madde hükümlerinin uygulanmasına ilişkin esas ve usulleri belirlemeye, vergiye tabi işlemlere taraf veya aracı olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.*
- 19) *Bu madde hükümleri 31.12.2015 tarihine kadar uygulanır."*

**“GELİR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
İLİŞKİN KANUN**

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinin;

a) (1) numaralı fıkrasının birinci paragrafının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Dar mükellef gerçek kişi ve kurumlar için bu oran % 0 olarak uygulanır.”

b) (1) numaralı fıkrasının altıncı paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hazine tarafından yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetlerin alım satımı, itfası sırasında elde edilen getirileri ile bunların dönemsel getirilerinin tahsilinde, tam mükellef kurumlara ait olup, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören ve bir yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetleri ile sürekli olarak portföyünün en az % 51’i İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören hisse senetlerinden oluşan yatırım fonlarının bir yıldan fazla süreyle elde tutulan katılma belgelerinin elden çıkarılmasında ve hisse senetleri kâr paylarının hisse sahipleri adına tahsilinde bu fıkra hükümleri uygulanmaz. Tam mükellef kurumlara ait olup, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören ve bir yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetlerinin elden çıkarılmasından elde edilen gelirler için, Gelir Vergisi Kanununun Mükerrer 80 inci madde hükümleri uygulanmaz.”

c) (7) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Söz konusu fıkra hükümleri uyarınca tevkifata tâbi tutulsun tutulmasın dar mükellef gerçek kişi veya kurumlarca Hazine tarafından yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetlerden sağlanan kazanç ve iratlar için münferit veya özel beyanname verilmez.”

ç) (8) numaralı fıkrasında yer alan parantez içi hükmü “(borsa yatırım fonları ile konut finansman fonları ve varlık finansman fonları dahil)” olarak değiştirilmiştir.

d) (14) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “2006 yılında” ibaresi fıkra metninden çıkarılmıştır.

e) (16) numaralı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki (17) numaralı fıkra eklenmiş ve müteakip fıkra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

“17) Bakanlar Kurulu bu maddede yer alan oranları her bir kazanç ve irat türü ile bunları elde edenler itibarıyla, yatırım fonlarının katılma belgelerinin fona iade edilmesinden elde edilen kazançlar için fonun portföy yapısına göre, ayrı ayrı sifıra kadar indirmeye veya % 15’e kadar artırmaya yetkilidir.”

MADDE 2- Bu Kanunun 1 inci maddesinin (b) ve (ç) bentleri 1 Ekim 2006, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.”